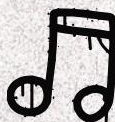

KIERUNKI ZMIAN PRZESTRZENI PUBLICZNEJ WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

LOVE

ERROR

WNIOSKI Z WARSZTATÓW
LECO® SERIOUS PLAY®

WPROWADZENIE

Warsztaty przeprowadzone metodą Lego® Serious Play® miały na celu twórcze, niestandardowe poszukiwanie odpowiedzi na pytania dotyczące potrzeb i oczekiwań młodych ludzi w zakresie kształtowania przestrzeni publicznej województwa lubuskiego.

Dlaczego klocki LEGO®? Wybrana przez nas metoda pracy powstała w 1996 roku na skutek współpracy właściciela grupy LEGO Kjelda Kirka Kristiansena oraz profesorów wykładających w szwajcarskim International Institute for Management Development. Ich uwaga koncentrowała się na poszukiwaniach alternatywnych narzędzi i systemów planowania strategicznego. W efekcie rdzeniem metody jest komunikacja międzyludzka i eksplorowanie problematyki w oparciu o całą dostępną wiedzę pracowników organizacji. Warto podkreślić, że z przedstawionej metody korzystają firmy takie jak Apple, Microsoft, Coca-Cola czy NASA.

Wykorzystanie klocków Lego® do tego typu dyskusji było dla uczestników warsztatów początkowo zaskakujące, jednak w trakcie zajęć i rozmów nad modelami i stojącymi za nich zagadnieniami, ujawniał się potencjał tkwiący w wykonywanych ćwiczeniach. Jak słusznie zauważył jeden z ich uczestników: „Nie analizowaliśmy tego, czy coś się faktycznie da zrealizować. Budowaliśmy to, o czym pomyśleliśmy”. Dzięki temu rozmowy, jakie odbyliśmy w trakcie 10 warsztatów dotyczyły fundamentalnych dla młodych ludzi kwestii, w tym z czego wynika ich znaczenie, jak przekładają się one na ich życie i rozwój, a także dlaczego uważają, że przestrzeń w województwie lubuskim, choć ma potencjał, nie jest dostosowana do ich potrzeb.

Tworzone modele były często zaskakujące, a historie i powiązania z różnymi obszarami życia niespodziewane. Młodzież otwarcie opowiadała o wyzwaniach i problemach, pozwalając nam dostrzec często subtelne relacje pomiędzy zróżnicowanymi płaszczyznami.

Wskazówki, które otrzymaliśmy, stanowią bezcenne źródło informacji nie tylko dla osób kreujących przestrzeń publiczną w naszym regionie. Pokazują siłę tkwiącą w rozmowie pomiędzy wszystkimi grupami, zainteresowanymi rozwojem województwa. Dlatego, prezentując Państwu poniższe wnioski, mamy jednocześnie nadzieję, że praca ponad 100 osób oraz przekaz z niej płynący staną się źródłem

inspiracji do dyskusji nad stworzeniem w województwie lubuskim atrakcyjnej przestrzeni dla młodych.

Weronika Górnicka

Agata Dorocka

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
w Zielonej Górze

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

CHARAKTERYSTYKA WARSZTATÓW

Warsztaty, przeprowadzone metodą Lego® Serious Play®, przeprowadzono w dniach 16 – 22.05.2025 r. łącznie w 9 miastach i miejscowościach województwa lubuskiego. Grupy warsztatowe zorganizowano w następujących lokalizacjach:

- 1) Deszczno
- 2) Gorzów Wielkopolski,
- 3) Łagów,
- 4) Sulechów,
- 5) Przytok,
- 6) Zielona Góra,
- 7) Cybinka,
- 8) Słubice,
- 9) Drezdenko.

W 5 lokalizacjach warsztaty przeprowadzono w szkołach podstawowych w grupach uczniów klas 7-8 (Deszczno, Łagów, Przytok, Cybinka, Drezdenko), 4 grupy składały się z uczniów szkół ponadpodstawowych i uczelni wyższych (Gorzów Wielkopolski, Sulechów, Zielona Góra, Słubice), z czego w Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim w skład grup wchodził przedstawiciel Sejmiku Województwa Lubuskiego (w tym młodzież z innych miast województwa) oraz Młodzieżowych Rad Miast. W 1 miejscowości (Drezdenko) stworzono natomiast grupę łączoną tj. 5 przedstawicieli Młodzieżowej Rady Miasta (młodzież klas 8) oraz 5 pracowników Urzędu Miasta w Drezdenku. Warto również zaznaczyć, że jedna z grup warsztatowych to wychowankowie Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii, w większości zamieszkujący na stałe inne miejscowości i miasta województwa.

Uczestnicy warsztatów pochodzą lub prowadzą aktywność (szkolną lub zawodową) na zróżnicowanych pod względem gęstości zaludnienia terenach (stan na 2024 r. według danych BDL):

Lp.	Nazwa	ludność w tysiącach [tys. osób]
1.	Deszczno (gmina wiejska)	11,06
2.	Cybinka (gmina miejsko-wiejska)	6,13
3.	Słubice (gmina miejsko-wiejska)	19,96
4.	Drezdenko (gmina miejsko-wiejska)	16,16
5.	Łagów (gmina wiejska)	4,69
6.	Sulechów (gmina miejsko - wiejska)	25,88
7.	Przytok/gmina Zabór (gmina wiejska)	4,81
8.	Powiat m. Gorzów Wielkopolski	114,70
9.	Powiat m. Zielona Góra	138,87

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Warto również zaznaczyć, że miejscowości takie jak Deszczno oraz Sulechów położone są w bliskim sąsiedztwie (do 20 km) miast wojewódzkich – kolejno Gorzów Wielkopolski i Zielona Góra. Dodatkowo, szczególnie w przypadku młodzieży biorącej udział w warsztatach w Sulechowie, uczestnicy wskazywali swoje miejsce zamieszkania poza miastem (wsie ościenne).

Zajęcia prowadziła wykwalifikowana facylitorka Lego® Serious Play®, Małgorzata Machniewicz, natomiast z ramienia Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Zielonej Górze w warsztatach uczestniczyły Weronika Górnicka, Agata Dorocka, Amelia Szołtun oraz Marta Kaczmarek.

STRUKTURA WARSZTATÓW

Celem warsztatów była odpowiedź na pytanie „W jaki sposób zaplanować i przekształcić przestrzeń publiczną zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami młodych mieszkańców województwa lubuskiego?”. Na potrzeby pracy warsztatowej wskazano 10 pytań pomocniczych, które docelowo miały złożyć się na odpowiedź na pytanie przewodnie:

- a) Jakie oczekiwania mają młodzi ludzie co do swojego miejsca obecnego i przyszłego zamieszkania?
- b) Jakie są dla młodych ludzi zalety ich obecnego miejsca zamieszkania?
- c) Jakie są wady obecnego miejsca zamieszkania?
- d) Co chcieliby zmienić w obecnym miejscu zamieszkania?
- e) Jak młodzi ludzie rozumieją poczucie szczęścia?
- f) Jak młodzi ludzie rozumieją poczucie bezpieczeństwa?
- g) Jak młodzi ludzie rozumieją przyjaźń?
- h) Czym jest dla nich szczęśliwe dzieciństwo?
- i) Czym jest dla nich sukces w życiu zawodowym i prywatnym?
- j) Bez czego lub kogo nie wyobrażają sobie życia?

Aby uzyskać odpowiedzi na pytania pomocnicze zaplanowano realizację następujących ćwiczeń:

- 1) Ćwiczenie wprowadzające – budowanie wieży,
- 2) Bezludna wyspa:
 - a. Jaki przedmiot/miejsce/osobę zabrałabyś/zabrałbyś ze sobą na bezludną wyspę? (ćwiczenie indywidualne)
 - b. Jakie miejsce/obiekt/osobę z województwa lubuskiego przenieśliś/przenieśliś ze sobą na bezludną wyspę? (ćwiczenie grupowe/ćwiczenie w parach)
- 3) Jakie jest twoje ulubione miejsce na ziemi?
- 4) Co uważasz za pozytywne w swoim najbliższym otoczeniu?
- 5) Czego brakuje, jakie problemy dostrzegasz w swoim otoczeniu?
- 6) Jak wyobrażasz sobie szczęśliwe dzieciństwo?
- 7) Jak wyobrażasz sobie swój sukces w dorosłym życiu? (ćwiczenie indywidualne)

OBSZARY TEMATYCZNE

W toku warsztatów zdiagnozowano następujące obszary tematyczne:

- 1) Transport i komunikacja międzymiastowa,
- 2) Zagospodarowanie terenów zielonych i aranżacja przestrzeni,
- 3) Sport i kultura, usługi dla młodzieży,
- 4) Komunikacja i promocja województwa,
- 5) Rodzina i przyjaciele,
- 6) Rozwój osobisty i zawodowy.

Transport i komunikacja międzymiastowa

Problemy związane z transportem i komunikacją zostały zasygnalizowane niezależnie od lokalizacji miejsca warsztatów, a ich zróżnicowane warianty i konsekwencje wskazywane były w odpowiedzi na pytanie „Czego brakuje, jakie problemy dostrzegasz w swoim otoczeniu?”. Młodzież bezpośrednio zasygnalizowała kwestię związaną z odwoływanymi lub spóźnionymi połączeniami poniższym modelem:

Zdjęcie nr 1 – Model dworca autobusowego i pasażerów oczekujących na połączenie

Zasygnalizowano również, że brak połączeń, szczególnie zimą, utrudnia młodzieży z mniejszych miejscowości dostęp do oferty usługowej, uzależnia od pomocy innych osób (w tym rodziców), powoduje trudności w utrzymaniu bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami, a także w rozwijaniu pasji i zainteresowań. Dodatkowo trudności w sprawnym przemieszczeniu się są kosztowne, jeśli chodzi o czas, spędzony na dotarciu do określonej lokalizacji.

Kolejnym problemem w tym zakresie jest utrudniona możliwość eksploracji województwa lubuskiego, co bezpośrednio przekłada się na jego znajomość oraz zdiagnozowanie możliwości rozwoju zawodowego i osobistego na jego obszarze. Bezpośrednimi przykładami wskazywanymi przez uczestników warsztatów były: konieczność dojazdu z Dobiegiewa do Zielonej Góry przez Poznań (transport kolejowy), odwoływane połączenia (lub brak komunikacji zastępczej) na linii Gorzów Wlkp. – Zielona Góra oraz mała (lub znikoma) znajomość subregionu zielonogórskiego przez mieszkańców północnej części województwa (i vice versa). Dodatkowo kwestie transportu negatywnie wpływają na poczucie równości wśród młodzieży w regionie.

Znaczenie tego obszaru pokazują modele, wybudowane w kontekście pytań o konotacji pozytywnej. Efektem pierwszego z nich, tj. „Co uważasz za pozytywne w swoim najbliższym otoczeniu?” był poniższy model:

Zdjęcie nr 2 – Model Centrum Przesiadkowego w Zielonej Górze

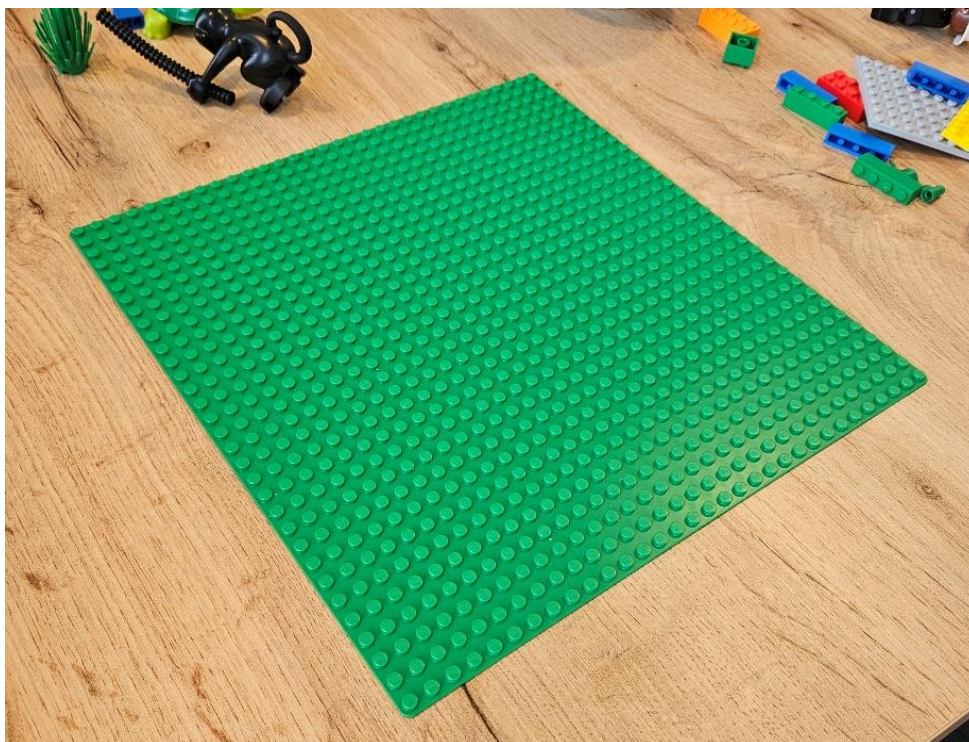

W trakcie dyskusji młodzież zasygnalizowała również kwestię rozwoju ścieżek rowerowych w dwóch wymiarach 1) jako elementu połączenia drogowego, umożliwiającego im szybsze i sprawniejsze przemieszczanie się sposób niezależny, 2) jako elementu sportowo-edukacyjnego, będącego jednocześnie wykorzystaniem potencjału województwa lubuskiego w zakresie terenów zielonych.

WNIOSKI: Zasygnalizowana potrzeba rozwoju sieci transportu i komunikacji kolejowej, autobusowej oraz rowerowej ma w opinii uczestników warsztatów znaczący wpływ na ich postrzeganie województwa jako miejsca atrakcyjnego pod kątem obecnego i przyszłościowego rozwoju. Dodatkowo wpływa na takie aspekty jak budowanie poczucia niezależności, rozwój psychospołeczny, możliwości rozwoju naukowego, wzrost poczucia tożsamości regionalnej. Młodzież z województwa nie ma możliwości jego eksploracji, co może powodować trudności w późniejszym komunikowaniu walorów regionu w kontaktach z mieszkańcami innych województw i państw. Tym samym kwestia transportu i komunikacji negatywnie przekłada się na możliwość budowania marki województwa w oparciu o jego atuty. Jest to widoczne w modelu, prezentującym pustą płytkę w odpowiedzi na zadanie „Co uważasz za pozytywne w swoim najbliższym otoczeniu? / Z czego województwo mogłoby być sławne?”

Zdjęcie nr 3 – Brak modelu reprezentacyjnego dla województwa

Zagospodarowanie terenów zielonych i aranżacja przestrzeni oraz bezpieczeństwo

Tereny zielone i natura to jedne z największych atutów województwa, podkreślanych przez uczestników warsztatów. Ich znaczenie jest wieloaspektowe, bowiem pojawiają się w modelach dotyczących szczęśliwego dzieciństwa, bezpiecznych miejsc czy jako element sukcesu w przyszłości. Konstruując modele młodzi ludzie łączyli elementy natury z koncepcją spokoju, co widoczne było w modelach idealnych przestrzeni.

Zdjęcie nr 4 – Idealne miejsce do zamieszkania

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Co ważne, w zadaniu „Jakie miejsce/obiekt/osobę z województwa lubuskiego przeniosłabyś/przeniósłabyś ze sobą na bezludną wyspę?” modele zawierały lubuskie lasy, jeziora i rzeki.

Zdjęcie nr 5 – Bezludna wyspa skonstruowana z istotnych elementów województwa lubuskiego

Elementy natury pojawiały się także w odniesieniu do bezpiecznych miejsc, w których młodzież mogłaby spotykać się w wolnym czasie, również w późnych godzinach wieczornych. Wszystkie grupy sygnalizowały niedostateczną ilość tego typu przestrzeni w swoim otoczeniu. Istniejące lokalizacje, takie jak parki, skateparki czy przestrzenie przyleśne często są niedoświetlone i zajmowane przez osoby, które negatywnie wpływają na poczucie bezpieczeństwa.

Zamieszczone powyżej zdjęcie modelu, prócz lubuskiej zieleni, zawiera również istotny element przestrzeni aktywności młodych ludzi, czyli sklepy sieci „Żabka” (jest to jednoznaczne wskazania typu sklepu). Jako alternatywę w stosunku dedykowanej młodzieży przestrzeni wskazuje się spacer, zaś Żabka lub restauracje typu McDonald’s są miejscami konsumpcji i spotkań.

Zdjęcie nr 6 – Restauracja typu McDonald's jako miejsce spotkań młodzieży

Modele bezpiecznych przestrzeni miały z kolei charakter dwukierunkowy – z jednej strony wskazywano na potrzebę zadaszonych miejsc spotkań, z drugiej rozwój przestrzeni zielonej. Młodzi ludzie podkreślają również konieczność współpracy z dorosłymi przy zabezpieczaniu i prowadzeniu tego typu miejsc, jednocześnie sygnalizując potrzebę dowolności kreowania ich przestrzeni i charakteru. W toku dyskusji nad modelami grupy sygnalizowały gotowość do włączenia się w procesy tworzenia, nie tylko w aspekcie konsultacyjnym, ale również w zakresie pracy fizycznej nad jego powstawaniem (adaptacja i prace aranżacyjne).

W dyskusjach pojawiał się również element dotyczący zachowywania i dbałości o trwałość już zorganizowanych miejsc, które w opinii młodzieży są aranżowane na potrzeby chwili, gdyż w dłuższej perspektywie czasowej nie wykazuje się dbałości o utrzymanie ich w dobrym stanie. W przykładach powoływano się najczęściej na niszczone i zaniedbane place zabaw czy ławki w parkach.

Zdjęcie nr 7 – Model bezpiecznej przestrzeni

Co ciekawe, również młodzież funkcjonująca z dużym natężeniem w świecie cyfrowym doceniała walory utworzenie miejsc do wspólnego grania.

Zdjęcie nr 8 – Model kafejki internetowej jako miejsca ulubionego spędzania czasu z przyjaciółmi

Omawiając kwestie bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej warto również zwrócić uwagę na element związany z obowiązującymi normami społecznymi oraz empatią społeczną, na którą ukierunkowuje jeden z modeli, stworzony w ramach zadania „Czego brakuje, jakie problemy dostrzegasz w swoim otoczeniu?”.

Zdjęcie nr 9 – Relacja live z wypadku drogowego

W tym wypadku model odnosił się zarówno do problemu stanu dróg dojazdowych do małych miejscowości oraz wsi, jak i współczesną obojętność na problemy i krzywdę drugiego człowieka, medialność katastrof i tragedii. Ukierunkowuje to problem zarówno relacji międzyludzkich, jak i poczucie bezpieczeństwa młodych ludzi w przestrzeni publicznej.

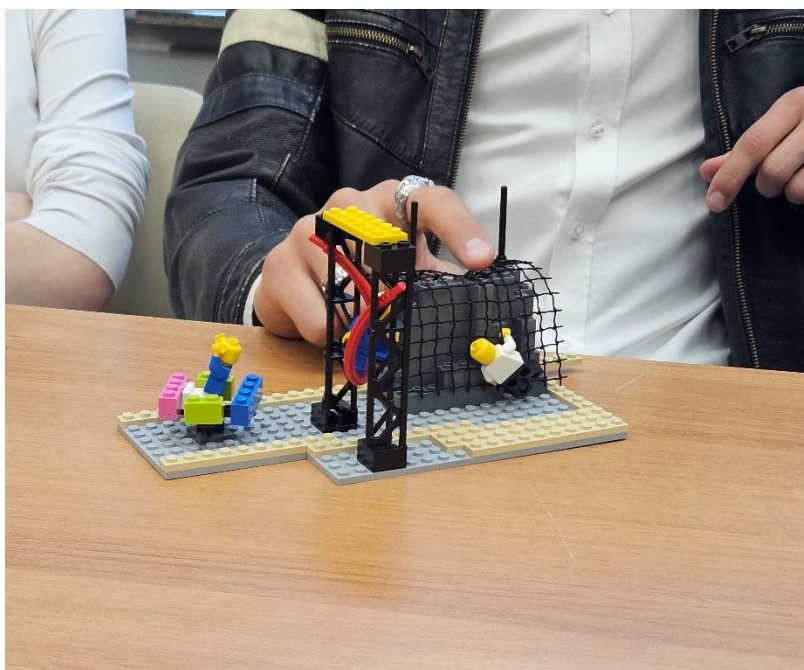
WNIOSKI: Elementy natury takie jak lasy, jeziora czy rzeki są stałym komponentem województwa lubuskiego w perspektywie młodych ludzi. Doceniają oni ich potencjał oraz możliwości marketingowe i rekreacyjne, o czym świadczy częstotliwość występowania w zróżnicowanych modelach. Dominująca aktywność młodzieży ma miejsce w przestrzeni fizycznej, widoczne jest stałe dążenie do utrzymania bezpośrednich kontaktów. Modele spotkań powstawały bowiem najczęściej w odpowiedzi na pytanie „Czego brakuje w twoim otoczeniu?”, zaś ich połączenie z modelami dotyczącymi wspólnego spędzania czasu z przyjaciółmi sugeruje istotną potrzebę ze strony młodych ludzi.

Jednocześnie wyeksponowana jest kwestia kontroli i bezpieczeństwa. Przestrzeń dla młodych ludzi powinna powstawać przy wsparciu osób dorosłych, jednak docelowo umożliwiać im samoorganizację i samoregulację, bez permanentnego elementu monitoringu zachowań.

Sport i kultura, usługi dla młodzieży

Omawiana płaszczyzna ma dla młodych mieszkańców województwa lubuskiego charakter ambiwalentny. Diagnozują niedostateczną ofertę usługową, która byłaby dopasowana do ich potrzeb oraz możliwości finansowych. Budując modele szczęśliwego dzieciństwa jednoznacznie kierują jednak uwagę w stronę placów zabaw, terenów zielonych czy ogólnych elementów zróżnicowanej zabawy.

Zdjęcie nr 10 – Model szczęśliwego dzieciństwa

Oferta ośrodków kultury w ich opinii dostosowana jest głównie do potrzeb młodszych lub starszych grup wiekowych. W trakcie warsztatów zwracano uwagę na duże zapotrzebowanie kulturalne i sportowe, podkreślając szczególnie dostęp do boisk sportowych czy imprez kulturalnych, takich jak koncerty czy spektakle. Teatr im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim został wprost wskazany jako jedno z ulubionych miejsc spędzania czasu.

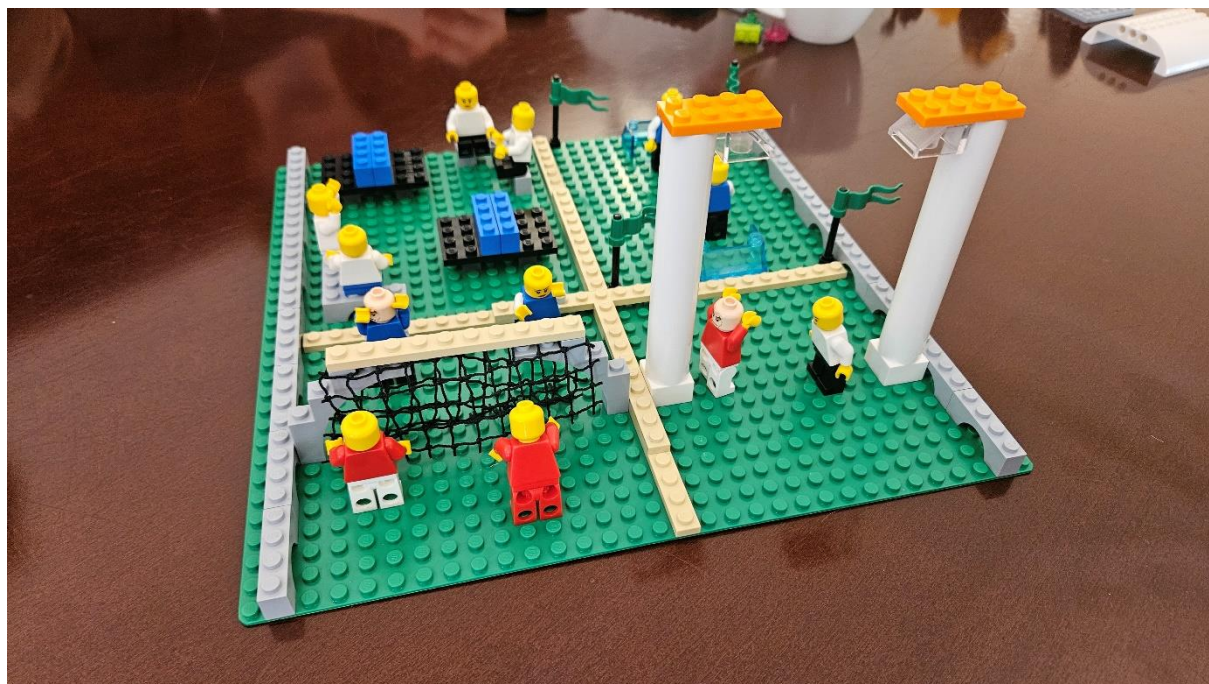
Zdjęcie nr 11 – Model Teatru im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim

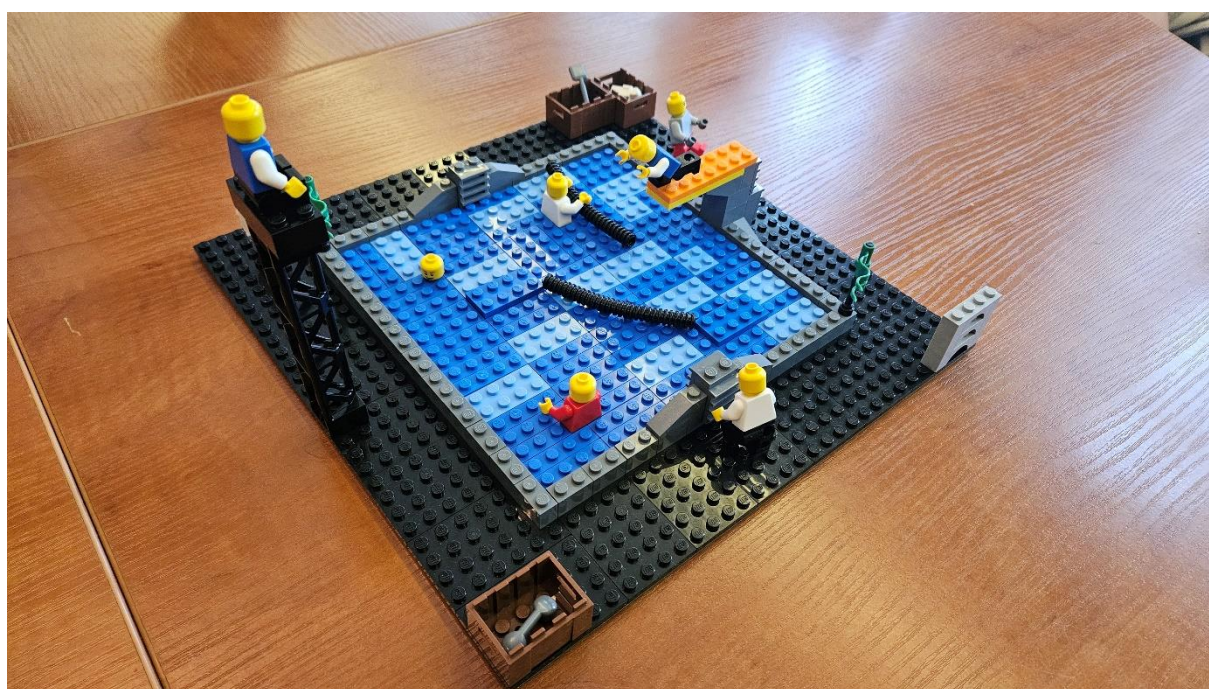
Z perspektywy młodzieży istotny jest nie tylko dostęp do oferty kulturalnej, ale również możliwość prezentowania własnej twórczości w przestrzeni publicznej. Postulaty te pojawiały się w rozważaniach dotyczących kluczowych potrzeb rozwojowych tej grupy. Uczestnicy warsztatów wskazywali na potencjał artystyczny lubuskiej młodzieży, który ich zdaniem nie jest dostatecznie eksponowany i wykorzystywany, w tym w zakresie budowania płaszczyzny współpracy i komunikacji między mieszkańcami województwa.

Młodzież wskazuje również na trudności w dostępie do otwartych obiektów sportowych lub orlików, które często wynajmowane są przez kluby lub inne zorganizowane grupy dorosłych. Przekłada się to na poczucie dyskomfortu w funkcjonowaniu w przestrzeni publicznej i ograniczenia w dostępie do możliwych miejsc wspólnego spędzania czasu.

Zdjęcie nr 12 – Model kompleksu sportowego

Zdjęcie nr 13 – Model basenu

W zakresie aktywności fizycznej, która w grupach warsztatowych została bardzo mocno wyeksponowana, istotną rolę pełniły również wspomniane wcześniej ścieżki rowerowe czy sporty wodne.

WNIOSKI: Uczestnicy warsztatów wskazywali na niedostateczny dostęp do oferty dla młodzieży, która umożliwiałaby im realizację zainteresowań, rozwijanie pasji czy spędzanie wolnego czasu. Dominujące formy aktywności w ich opinii ukierunkowane są na inne grupy wiekowe. Co warto podkreślić młodzi ludzie jako główne formy preferowanej aktywności wskazują aktywność kulturalną i sportową, przy czym dla tej grupy istotna jest możliwość samoorganizacji, samoregulacji i stopniowalnej niezależności (potrzeba rosnąca wraz ze wzrostem wieku uczestników).

Jednocześnie na obecnym etapie wskazują duże zapotrzebowanie na dynamikę funkcjonowania własnej osoby oraz swojego otoczenia. Wśród jednoznacznie określonych luk zauważono słabe formy komunikacji wydarzeń, mających miejsce w województwie, co w połączeniu z trudnościami w zakresie transportu uniemożliwia im w pełni korzystanie z zasobów województwa.

Komunikacja i promocja województwa

W zakresie komunikacji i promocji województwa uczestnicy warsztatów zauważali słabą rozpoznawalność regionu w Polsce i zagranicą, jak również niski poziom wiedzy o regionie wśród samych mieszkańców. Młodzi ludzie podkreślali niedostateczną ilość efektywnych kanałów komunikacyjnych, w tym w szczególności trafiających do ludzi młodych, które skutecznie dostarczałyby kompleksowe informacje o wydarzeniach mających miejsce na terenie całego województwa. Jedynym rozpoznawalnym na terenie województwa wydarzeniem jest zielonogórskie Winobranie.

W trakcie warsztatów wyeksponowane zostały jednak kwestie historyczne, związane z charakterem regionu. Podkreślano zasobność architektoniczną i możliwości rozwoju w zakresie ekspozycji zabytkowych budynków i obszarów. Przykładem były między innymi Międzyrzecki Rejon Umocniony oraz Twierdza Drezdenko.

Zdjęcie nr 14 – Model atrakcyjnych miejsc w okolicy Drezdenka zawierający plan Twierdzy Drezdenko

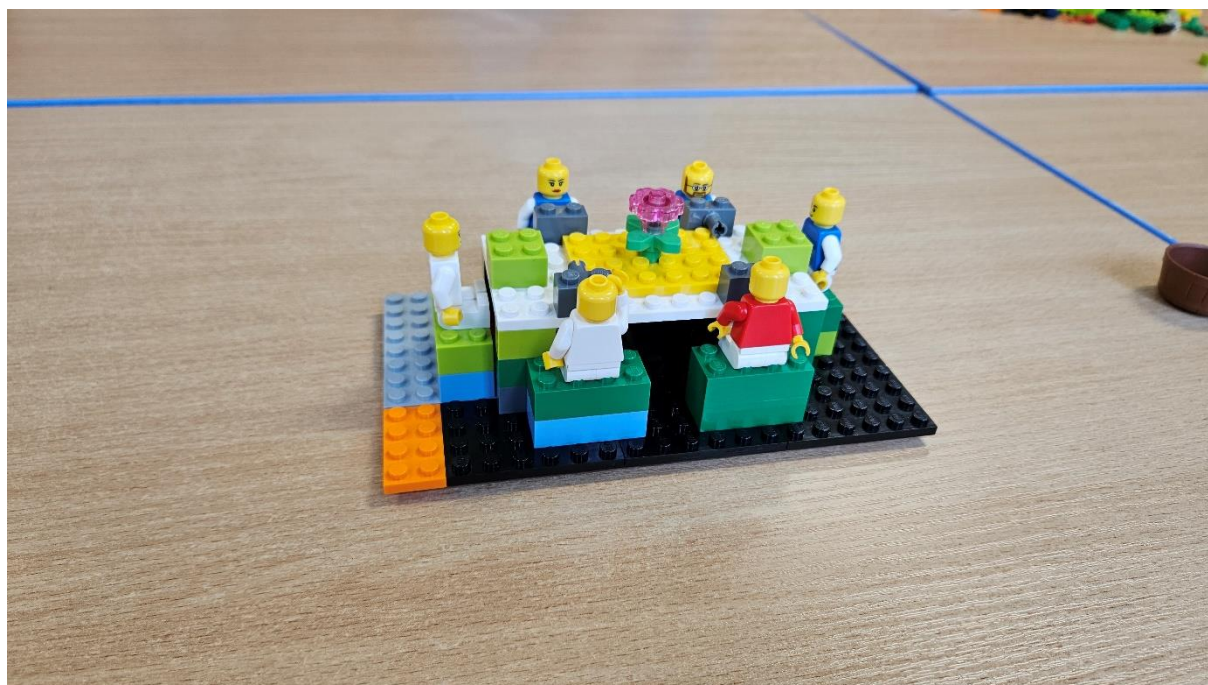
WNIOSKI: Wśród młodych osób widoczna jest potrzeba elementu tożsamościowego związanego z regionem, mogącego służyć za element identyfikacyjny i promocyjny. Podkreślają, że województwo ma niewykorzystany potencjał historyczny, unikatowy na skalę europejską. Jednocześnie na poziomie komunikacji i marketingu informacje mają charakter rozproszony i są przekazywane nieadekwatnymi dla młodzieży kanałami informacyjnymi (wśród młodych ludzi dominującym medium społecznościowym w tym zakresie jest obecnie Instagram i w mniejszym stopniu Tik Tok). Młodzi ludzie nie posiadają informacji na temat wydarzeń, jakie mają miejsce na terenie województwa, często też nie orientują się w istotnych z punktu widzenia marki regionu elementach, gdyż informacje te nie docierają do nich właściwymi kanałami komunikacyjnymi.

Rodzina i przyjaciele

Emocjonalny aspekt związany z rodziną i przyjaciółmi, a także domem, został wyeksponowany w kilku ćwiczeniach.

Rodzina i dom kojarzone były przede wszystkim z poczuciem bezpieczeństwa oraz szczęśliwym dzieciństwem. Podkreślano wspólne spędzanie czasu, możliwość rozmowy i wsparcia. Elementy te znajdowały swoje odzwierciedlenie w finalnych ćwiczeniach, polegających na tworzeniu modeli sukcesu w dorosłym życiu. W każdej grupie warsztatowej minimum jeden zespół wykreował projekt nawiązujący do stworzenia szczęśliwej, wspierającej się rodziny i bezpiecznego domu.

Zdjęcie nr 15 – Model rodziny jako synonimu sukcesu w dorosłym życiu

Również sam dom rozumiany jako bezpieczna przestrzeń, wskazywano jako miejsce, gdzie można spędzić czas z przyjaciółmi. Dodatkowym doprecyzowaniem było ograniczenie się do skonstruowania własnego pokoju, który stanowi miejsce odpoczynku, przemyśleń i spokoju.

Również przyjaźń znajdowała się w centrum modeli, tworzonych w ramach większości ćwiczeń. Niezależnie, czy dotyczyły one bezludnych wysp, ulubionych przestrzeni czy sukcesu w dorosłym życiu – modele zawierały informację dotyczącą spędzania czasu z przyjaciółmi, którzy rozumiani są jako osoby zaufane i

wspierające. Co istotne, potrzeba rozwoju przestrzeni publicznej pod kątem miejsc spotkań dla młodzieży wynika właśnie z elementów związanych z utrzymywaniem, nawiązywaniem i rozwijaniem relacji międzyludzkich.

Zdjęcie nr 16 – Model spotkania z przyjaciółmi

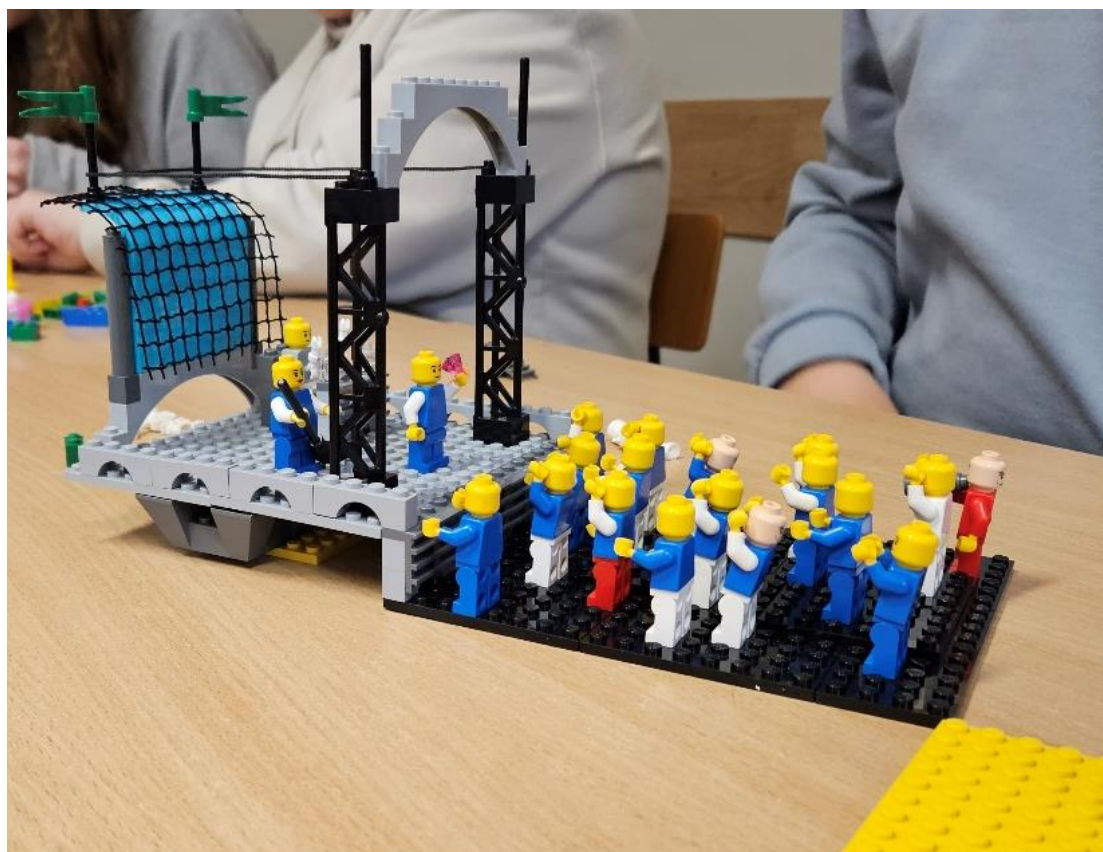
WNIOSKI: Więzy rodzinne i ich znaczenie w życiu młodych ludzi pojawiły się w projektach zróżnicowanych tematycznie, najczęściej występowały jednak w ćwiczeniach dotyczących sposobów spędzania wolnego czasu, bezpieczeństwa czy sukcesów w przyszłości. Aspekt bliskich relacji z członkami rodziny oraz przyjaciółmi oznacza silną potrzebę posiadania osób, z którymi można spędzać czas, rozmawiać czy wspólnie przebywać. Jednocześnie warta podkreślenia jest przestrzeń fizyczna, w której młodzi ludzie chcą spędzać czas – dostęp do internetu wybrzmiał jedynie w minimalnym aspekcie. Kluczowe jest dla nich budowanie bezpośrednich relacji, które funkcjonują poza przestrzenią online, co wyraża się w pragnieniu posiadania w najbliższym otoczeniu osób, którym mogą zaufać oraz czuć się przy nich bezpiecznie na płaszczyźnie emocjonalnej.

Rozwój zawodowy i osobisty

Modele, powstające na potrzeby tego obszaru wynikały z ćwiczenia „Jak wyobrażasz sobie swój sukces w dorosłym życiu?”. Wśród projektów dominowały modele

związane z domem oraz rodziną, zabezpieczeniem finansowym, rozpoznawalnością oraz władzą. W znacznym stopniu składały się one jednak na całość, konstruowaną za pomocą modeli powstających na potrzeby innych ćwiczeń. Sukces rozumiany jako szczęśliwa rodzina miał swoje odzwierciedlenia w dużej częstotliwości przejawiania się tego elementu. Sukces jako rozpoznawalność potwierdził wnioski o artystycznym ukierunkowaniu młodzieży, władza i wpływ na ludzi może być interpretowana w oparciu o zaangażowanie w zakresie komunikowania potrzeb (sam fakt udziału w warsztatach), natomiast aspekt finansowy (w tym również biznesowy) można umieścić w kontekście dążenia do samoregulacji i niezależności, przejawiającej się przykładowo w kwestii organizacji czasu wolnego czy transportu.

Model nr 17 – Sukces jako rozpoznawalność artystyczna

Zdjęcie nr 18 – Sukces jako władza i wpływ

Interesujące przykłady sukcesu pojawiają się również w zakresie rozwoju osobistego, pokonywania własnych słabości i barier oraz radzenia sobie z przeszkodami, jakie wytwarza ich otoczenie. To istotny sygnał ze strony lubuskiej młodzieży, który pokazuje, jak ważne jest odpowiednie wsparcie rozwoju psychospołecznego.

Zdjęcie nr 19 – Sukces jako umiejętność radzenia sobie z własnymi problemami

Młodzież podkreślała również kwestie możliwości rozwoju zawodowego w regionie, który ich zdaniem nie jest w pełni dostosowany do ich potrzeb i zainteresowań. Wiązą to z niedostateczną liczbą nowoczesnych firm działających w obszarze wysoko rozwiniętych technologii – firmy na terenie województwa nie są dla nich w pełni atrakcyjne pod kątem przyszłościowej, rozwojowej pracy.

WNIOSKI: Młodzi mieszkańcy województwa sukces postrzegają jako kompilację spełnienia w życiu rodzinnym i zawodowym. Modele bardzo często koncentrowały się na aspektach rodzinnych, co podkreśla znaczenie sfery emocjonalnej i relacji międzyludzkich, a zwłaszcza potrzeby akceptacji i miłości. Sukces zawodowy wiązano natomiast z zarówno z zasobami materialnymi oraz finansowymi, jak i możliwością samorozwoju i spełniania marzeń. Szczególnie ostatni aspekt podkreślano jako trudny do zrealizowania w województwie podkreślając jednocześnie, że zintensyfikowane działania w zakresie szkolnictwa wyższego oraz

współpracy z sektorem kreatywnym mogłyby przyczynić się do ich pozytywnej decyzji o pozostaniu w województwie.

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

PODSUMOWANIE

Wskazane powyżej obszary, na których młodzi ludzie koncentrują swoją uwagę pokazują, że województwo lubuskie jest obszarem z potencjałem rozwojowym. Problemy takie jak transport i niewłaściwe kanały komunikacyjne oraz informacyjne powodują, że dużo większą wagę przywiązują do społeczności lokalnych, niż do regionu jako całości. Na tym poziomie kwestia identyfikacji jest silnie zaniżona, występują bowiem trudności z punktami odniesienia, które mogłyby stanowić dla nich oś tożsamości regionalnej. Jest to problem wyrażający się w pytaniu „Z czego jest znane województwo lubuskie?”. Młodzież sygnalizuje, że obszary, które można atrakcyjnie rozwinąć to między innymi kultura oraz turystyka leśna. Podkreślają też niewykorzystany potencjał historyczny i zabytkowy, niską dostępność do zróżnicowanych usług. Sygnalizowana jest potrzeba, aby województwo stało się rozpoznawalne.

Młodzież wskazuje niedostateczną liczbę odpowiednich polityk, które mogłyby odpowiadać na ich potrzeby, co z kolei przekłada się na ich podejście do opuszczenia regionu. Co warto podkreślić, na 83 gminy województwa lubuskiego 33 to gminy miejsko-wiejskie, natomiast aż 41 gmin to gminy wiejskie. Zamieszkująca w nich młodzież, w przypadku występowania problemów transportowych, jest wyłączona w uczestnictwie w życiu społecznym w ramach tworzonych przez siebie grup m.in. szkolnych czy towarzyskich, zaś ich rozwój edukacyjny uniemożliwia im pozostanie w miejscu zamieszkania (konieczność edukacji w szkołach z internatem). Jednocześnie podkreślają, jak ważna jest w ich życiu rodzina i przyjaciele, zaś podtrzymywanie tych kontaktów i relacji stanowi często oś oraz fundament ich funkcjonowania. Dlatego tak istotne jest tworzenie miejsc i przestrzeni do spotkań, która umożliwi samoorganizowanie się, bez permanentnego uczucia kontroli.

Uczestnicy warsztatów zasygnalizowali, że młodzież jest gotowa do współdziałania i konsultacji w zakresie ich potrzeb, określania ścieżek rozwoju oraz zaangażowania się w konkretne działania mające na celu poprawę organizacji przestrzeni publicznej pod kątem ich potrzeb.

Projekt "Lubuskie na rzecz rodzin", współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027, Działanie 6.14 Aktywizacja społeczna, mieszkalnictwo i wsparcie rodziny

Zielona Góra 2025

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu